

RUKOMETNI SAVEZ CRNE GORE

**P R A V I L N I K
O RUKOMETNIM TAKMIČENJIMA**

Podgorica, 15. avgust 2008. godine

Na osnovu člana 32. tačka 3. Statuta Rukometnog saveza Crne Gore, Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore, na sjednici održanoj 13.09.2010. godine, d o n o s i

P R A V I L N I K O RUKOMETNIM TAKMIČENJIMA

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Pravilnikom o rukometnim takmičenjima (u daljem tekstu: Pravilnik), utvrđuju se osnovne odredbe o sistemu stalnih takmičenja i opšti uslovi ostalih takmičenja u rukometnom sportu na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Pod stalnim takmičenjima u smislu ovog Pravilnika smatraju se sva takmičenja u muškoj i ženskoj konkurenciji i to prvenstva Crne Gore za sve uzraste i kategorije i Kup Crne Gore, i ista se organizuju svake godine.

Član 2.

Sve rukometne utakmice igraju se u skladu sa međunarodnim pravilim igre i tumačenjima koje donose nadležni organi Rukometnog saveza Crne Gore.

Za takmičenje mlađjih uzrastnih kategorija, prigodnih turnira i sličnih takmičenja, Propozicijama se može utvrditi skraćeno vrijeme trajanja igranja utakmica.

Član 3.

Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore utvrđuje i obezbjeđuje sve uslove za organizaciju svih stalnih takmičenja, a njihovo sprovođenje povjerava odgovarajućim organima i tijelima Rukometnog saveza Crne Gore.

II. UČESNICI TAKMIČENJA

Član 4.

Učesnici takmičenja su rukometni klubovi koji moraju biti uredno registrovani prema odredbama Pravilnika o registraciji klubova i igrača Rukometnog saveza Crne Gore i Zakona o Sportu (sl.list Crne Gore br.44/2004).

Član 5.

Ukoliko jedan klub u određenoj takmičarskoj godini ne učestvuje u stepenu takmičenja za koji se kvalifikovao ili tokom takmičenja odustane ili je isključen, sledeće takmičarske godine automatski prelazi u niži stepen takmičenja.

Član 6.

Udruživanje klubova mora biti izvršeno u skladu sa odredbama Pravilnika o registraciji klubova i igrača Rukometnog saveza Crne Gore, najkasnije 30 (trideset) dana prije početka takmičenja u kome će nastupiti novoformirani klub.

Udruživanje klubova ne može se vršiti prije završetka takmičarske sezone redovnog ligaškog takmičenja u kojem učestvuju klubovi koji se udružuju.

Član 7.

Prema starosnom uzrastu igrači i igrachice razvrstavaju se u sledeće kategorije:

- početnici (do 11 godina starosti) i početnice (do 10 godina starosti),
- mlađji pioniri (do 13 godina starosti) i mlađje pionirke (do 12 godina starosti),
- pioniri (do 15 godina starosti) i pionirke (do 14 godina starosti),
- kadeti (do 17 godina starosti) i kadetkinje (do 16 godina starosti),
- juniori (do 19 godina starosti) i juniorke (do 18 godina starosti),
- omladinici (do 21 godine starosti) i omladinke (do 20 godina starosti),
- seniori (preko 21 godine starosti) i seniorke (preko 20 godina starosti),
- mlađji veterani (preko 35 godina starosti) i mlađje veteranke (preko 30 godina starosti), i
- stariji veterani (preko 45 godina starosti) i starije veteranke (preko 40 godina starosti).

U prvenstvenim takmičenjima mlađih uzrastnih kategorija (od početnika do omladinaca), pravo nastupa imaju svi igrači i igrachice rodjeni u odnosnoj kalendarskoj godini, bez obzira na tačan datum rodjenja.

III. SITEM TAKMIČENJA

Član 8.

Sistem rukometnih takmičenja na teritoriji Crne Gore obuhvata:

- Redovna prvenstvena takmičenja seniora i seniorki,
- Rukometni kup - Liga kup Crne Gore i
- Prvenstva i Kup takmičenja mlađjih uzrastnih kategorija.

Član 9.

Redovna prvenstvena takmičenja seniora i seniorki obuhvataju:

- Prvi stepen takmičenja - Prva crnogorska rukometna liga,
- Drugi stepen takmičenja - Druga crnogorska rukometna liga,
- Treći stepen takmičenja - opštinske rukometne lige; ovo je početni stepen takmičenja.

Član 10.

Rukometni Kup Crne Gore - Liga kup obuhvata takmičenje seniorskih ekipa na nivou Crne Gore.

Svi klubovi članovi Rukometnog saveza Crne Gore, koji u odnosnoj takmičarskoj sezoni učestvuju u prvenstvenim takmičenjima seniora i seniorki, obavezni su da učestvuju u Rukometnom kupu - Liga kupu Crne Gore, na nivou takmičenja određenom Propozicijama Kupa - Liga kup.

Propozicije Kupa - Liga kupa Crne Gore donosi Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore, za svaku kalendarsku godinu, najkasnije do 30. jula prethodne kalendarske godine.

Član 11.

Prvenstvena i Kup takmičenja mlađih uzrastnih kategorija obuhvataju klubska takmičenja za početnike i početnice, mlađe pionire i mlađe pionirke, pionire i pionirke, kadete i kadetkinje, juniori i juniorke, i omladinke i omladinke.

Odluku o načinu i uslovima igranja prvenstvenih i Kup takmičenja mlađih uzrastnih kategorija donosi Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore, za svaku kalendarsku godinu, najkasnije do 30 jula prethodne kalendarske godine.

Član 12.

Sistem rukometnih takmičenja utvrđuje Skupština Rukometnog saveza Crne Gore u skladu sa Statutom Rukometnog saveza Crne Gore i Poslovníkom o radu Skupštine Rukometnog saveza Crne Gore, a pojedina takmičenja se vremenski sprovode po unaprijed utvrđenom kalendaru.

Član 13.

Uslovi i druga značajna pitanja za sprovođenje takmičenja iz čl. 8., 9., 10. i 11. ovog Pravilnika, utvrđuju se odgovarajućim Propozicijama, koje donosi organ koji to takmičenje organizuje, a usvaja Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 14.

Promjene sistema takmičenja, odnosno promjene u broju učesnika i u načinju sprovođenja svih stepena takmičenja navedenih u čl. 9. ovog Pravilnika, moraju se donijeti za narednu takmičarsku sezonu, najkasnije do 30. jula prethodne kalendarske godine, u odnosu na godinu u kojoj započinje takmičenje.

Predlog za promjenu sistema takmičenja može podnijeti svaka organizacija ili klub koji su članovi Rukometnog saveza Crne Gore.

Predlog za promjenu sistema takmičenja, sa pismenim obrazloženjem, podnosi se Upravnom odboru Rukometnog saveza Crne Gore, najkasnije 45 (četrdesetpet) dana prije krajnjeg roka određenog za donošenje promjene, a Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore u roku od 15 (petnajest) dana, po prijemu predloga, odlučuje da li će isti odbiti, ili uputiti na javnu raspravu, koja po pravilu traje do 30 (trideset) dana.

Član 15.

Dvije ekipe istog kluba i istog pola ne mogu učestvovati u istom stepenu takmičenja, odnosno druga ekipa jednog kluba može učestvovati u stepenu takmičenja koji je najmanje za jedan stepen niži od onog u kome učestvuje prva ekipa tog kluba.

Odredba st. 1. ovog člana automatski se prenosi na sve ekipe jednog kluba, odnosno eventualna treća ekipa ne može učestvovati u istom stepenu takmičenja sa drugom i to se dalje prenosi na sve ekipe koje taj klub ima.

Jedan klub, niukom slučaju, ne može učestvovati u istom stepenu takmičenja seniorskih ekipa, sa više od jedne ekipe.

Iz odredbi st. 1., 2., i 3. ovog člana izuzima se najniži stepen takmičenja i takmičenje mladih uzrastnih kategorija. Pravo nastupa više od jedne ekipe jednog kluba u istom takmičenju, reguliše se odgovarajućim Propozicijama takmičenja.

IV. KALENDAR TAKMIČENJA

Član 16.

Za takmičenja navedena u čl. 8. ovog Pravilnika, utvrđuje se Kalendar takmičenja.

Za sve stepene takmičenja Kalendar utvrđuje Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore, a na predlog Stručnog savejta, Udruženja trenera i Komisije za takmičenje Upravnog odbora Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 17.

Kalendar svih rukometnih takmičenja na nivou Crne Gore utvrđuje se posebno za svaku kalendarsku godinu, najkasnije do 30. jula prethodne kalendarske godine.

Termini određenih takmičarskih aktivnosti, ustanovljeni poslije ovog roka, neće biti unijeti u Kalendar takmičenja Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 18.

U Kalendar takmičenja unose se i sva zvanična međunarodna takmičenja reprezentacija i klubova, zatim prigodni turniri i druge takmičarske manifestacije. Za sve akcije reprezentacija predviđaju se i termini potrebni za njihove pripreme.

Član 19.

Promjene u Kalendaru takmičenja moguće su samo u izuzetnim slučajevima i moraju se donijeti najkasnije mjesec dana prije događaja zbog kojeg se vrši promjena.

Pojedine utakmice, predviđene Kalendarom takmičenja, a na zahtjev kluba kome igrač pripada moraju se odložiti u sledećim slučajevima:

- Ukoliko klub daje jednog ili više igrača za reprezentacije svih uzrastnih kategorija; ova odredba ne primjenjuje se za klubove koji u svom sastavu imaju igrače strane državljanje, i
- Ukoliko klub učestvuje u zvaničnom takmičenju nekog od kupova Evrope.

V. PROPOZICIJE TAKMIČENJA

Član 20.

Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore na predlog odgovarajuće Komisije za takmičenje ili drugog organa, donosi Propozicije takmičenja, najkasnije do 30. jula kalendarske godine u kojoj započinje takmičenje.

Član 21.

Propozicijama se utvrđuju svi uslovi takmičenja i druga značajna organizaciona pitanja:

- sprovođenje takmičenja,
- sticanje prava učešća u takmičenju,
- utvrđivanje plasmana u takmičenju,
- organi za sprovođenje takmičenja,
- dvorane i tereni za takmičenje,
- bezbjednost i ponašanje u takmičenju,
- igrači u takmičenju,
- obaveze organizatora takmičenja,
- troškovi takmičenja,
- sudije u takmičenju,
- kontrolori i delegati u takmičenju, i
- žalbe i disciplinski prekršaji u takmičenju.

VI. SPROVOĐENJE TAKMIČENJA

Član 22.

Sistem rukometnih takmičenja iz čl. 9. ovog Pravilnika, odnosno broj učesnika i način sprovođenja takmičenja utvrđuje Skupština Rukometnog saveza Crne Gore.

Takmičenja iz čl. 9. i 11. ovog Pravilnika mogu biti sprovedjena:

- po jednostrukom, dvostrukom ili višestrukome bod sistemu,
- po jednostrukom, dvostrukom ili višestrukome kup sistemu, i
- po kombinaciji bod ili kup sistema.

Član 23.

Redovna ligaška takmičenja igraju se po bod sistemu, a zavisno od broja učesnika utvrđuje se da li će se igrati po dvostrukom ili višestrukome bod sistemu, ali u svakom slučaju svaki učesnik

mora biti isti broj puta domaćin i gost.

Ukoliko se redovna ligaško takmičenje završava razigravanjem, tj. plej-ofom za konačni plasman, ili kvalifikacijama za popunu lige, bod sistem se može kombinovati sa jednostrukim ili višestrukim kup sistemom.

Prvenstvena takmičenja mlađih uzrastnih kategorija, razne kvalifikacije i slična takmičenja mogu se igrati turnirski po jednostrukom bod sistemu, a mogu se igrati i po kombinaciji bod i kup sistema.

Član 24.

Takmičenja iz čl. 10. ovog Pravilnika (Kup - Liga kup), imaju tretman takmičenja masovnog i popularizacionog karaktera.

Kup - Liga kup Crne Gore igra se po jednostrukom ili dvostrukom bod sistemu ili jednostrukom ili dvostrukom kup sistemu.

U pojedinim nivoima, takmičenje se može organizovati turnirski, uz mogućnost kombinacije bod i kup sistema.

U slučajevima kada se igra jednostruki kup sistem, domaćin utakmice je uvijek ona ekipa koja u odnosnoj takmičarskoj sezoni u redovnom ligaškom takmičenju igra u nižem stepenu takmičenja.

U svim drugim slučajevima domaćin se određuje žrijebom.

Žrijeb može biti dirigovan ili poludirigovan, u cilju smanjenja troškova, ili iz drugih razloga, što se utvrđuje posebnom Odlukom Upravnog odbora Rukometnog saveza Crne Gore, ili organa kojeg Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore ovlasti.

Po jednostrukom ili dvostrukom kup sistemu mogu se igrati i razne kvalifikacije, prigodni turniri i slično.

VII. UTVRĐIVANJE PLASMANA U TAKMIČENJU

Član 25.

Plasman u takmičenju utvrđuje se zavisno od načina sprovođenja takmičenja, o čemu Odluku donosi organ koji donosi Propozicije takmičenja.

Član 26.

Ukoliko se takmičenje sprovodi po bod sistemu, plasman se utvrđuje na osnovu većeg broja osvojenih bodova, s tim što se za pobjedu dobija dva boda, za nerješen rezultat jedan bod, a za poraz nula bodova.

Detalji utvrđivanja plasmana, ukoliko se takmičenje sprovodi po bod sistemu, regulišu se Propozicijama takmičenja.

Član 27.

Ukoliko se takmičenje sprovodi po kup sistemu, plasman se utvrđuje na osnovu ostvarenog broja predviđenih pobjeda, s tim što se svaka utakmica igra do ostvarene pobjede (u slučaju nerješene rezultata do pobjede se dolazi ili poslije igranja produžetaka ili poslije izvođenja serije sedmeraca).

Ukoliko se takmičenje sprovodi po dvostrukom kup sistemu, plasman se utvrđuje na osnovu većeg broja osvojenih bodova, ako je broj osvojenih bodova isti na osnovu bolje ukupne gol razlike, a u slučaju da se ni tada ne može utvrditi plasman bolja je ekipa koja je postigla veći broj golova kao gost. Ako se ni na jedan od ovih načina ne može utvrditi ko je pobjednik, do pobjede se dolazi poslije igranja produžetaka, a ako se ni na taj način ne može dobiti pobjednik pristupit će se izvođenju serije sedmeraca poslije druge utakmice.

Detalji utvrđivanja plasmana, ukoliko se takmičenje sprovodi po kup sistemu, regulišu se Propozicijama takmičenja.

VIII. ORGANI ZA SPROVOĐENJE TAKMIČENJA

Član 28.

Organe za sprovođenje takmičenja određuje Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore, i to za svako takmičenje najkasnije 30 (trideset) dana prije njegovog početka.

Član 29.

Prvostepeni organ za sprovođenje takmičenja, u svim stepenima, je Direktor liga, ili Takmičarska komisija koja ima od 3 - 5 članova.

Drugostepeni organ za sprovođenje takmičenja, u redovnom ligaškom takmičenju, za sve stepene takmičenja je Arbitražno-disciplinska komisija Upravnog odbora Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 30.

Prvostepeni organ za takmičenje obavezno izdaje Bilten koji se objavljuje na veb-sajtu Rukometnog saveza Crne Gore. Bilten zamjenjuje pisani akt (Rješenje) za sve prvostepene odluke, s tim što u njemu moraju biti naznačeni elementi u skladu sa ovim Pravilnikom, Pravilnikom o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti Rukometnog saveza Crne Gore ili drugim aktom na osnovu kojeg je donijeta prvostepena odluka.

IX. DVORANE ZA TAKMIČENJE

Član 31.

Sportske dvorane u kojima se odigravaju rukometna takmičenja, moraju ispunjavati određene uslove, koji su propisani Pravilima rukometne igre i Propozicijama odgovarajućeg takmičenja, kako bi se time omogućilo da se sve utakmice normalno igraju i regularno završe.

Uslovi koje sportske dvorane navedeni u st. 1. ovog člana, moraju da ispunjavaju, utvrđuju se Propozicijama odgovarajućeg takmičenja.

Član 32.

Prije početka utakmice sudije i kontrolor ili delegat obavezni su da utvrde da li su svi propisani uslovi ispunjeni i da li se utakmica može igrati, ili da li se započeta utakmica mora prekinuti, bez obzira što su sportska dvorana već registrovana za odigravanje rukometnih takmičenja.

X. IGRAČI U TAKMIČENJU

Član 33.

Na zvaničnim takmičenjima mogu nastupati samo igrači koji su uredno registrovani i licencirani za svoj klub u skladu sa Pravilnikom o registraciji klubova i igrača Rukometnog saveza Crne Gore, i drugim opštim i posebnim aktima Rukometnog saveza Crne Gore.

Igrač nema pravo nastupa na prvenstvenim i kup takmičenjima za vrijeme dok mu teče kazna zabrane igranja ili suspenzije koju je izrekao nadležni organ Rukometnog saveza Crne Gore, EHF ili IHF.

Član 34.

Svi igrači moraju biti ljekarski pregledani, a ljekarski pregled važi najviše 6 (šest) mjeseci.

Svi igrači i igračice mlađi od 16 (šesnajest) godina, za nastup u seniorskoj konkurenciji, moraju posjedovati specijalistički ljekarski pregled i imati odobrenje za nastup izdato od ljekara specijaliste sportske medicine.

Igrači mlađi od 15 (petnajest) godina, i igračice mlađe od 14 (četnajest) godina, u principu ne bi trebali da nastupaju u seniorskoj konkurenciji u redovnim ligaškim i kup takmičenjima.

Nastup igrača mlađih od 15 (petnajest) godina i igračica mlađih od 14 (četnajest) godidna, obavezno se reguliše Propozicijama odgovarajućeg takmičenja.

Član 35.

Klubovi moraju svoje igrače osigurati kod odgovarajuće osiguravajuće institucije, za slučaj povrede ili nesreće na treningu ili utakmici, kao i u putu na utakmicu i sa nje, a prema razredu (stepenu) opasnosti osiguranja koji se primjenjuje na sportske ekipe.

Član 36.

Ukoliko jedan klub sa dvije ili više ekipa učestvuje u redovnim prvenstvenim takmičenjima, pravo nastupa za prvu ekipu imaju svi registrovani i uredno licencirani igrači tog kluba.

Pravo nastupa igrača za drugu i ostale ekipe kluba u redovnim prvenstvenim takmičenjima utvrđuje se Propozicijama odgovarajućeg stepena takmičanja.

U Kup takmičenju - Liga kupu igrači mogu nastupati za klub za koji su uredno registrovani i licencirani za odnosnu takmičarsku sezonu.

U Kup takmičenju - Liga kupu igrač može nastupati samo za jednu ekipu jednog kluba, ukoliko taj klub učestvuje u kupu sa dvije ili više ekipa.

XI. OBAVEZE ORGANIZATORA TAKMIČENJA

Član 37.

Organizator i domaćin je klub koji igra na domaćem terenu, odnosno onaj kojem je povjerena organizacija određenog takmičenja.

Član 38.

Propozicijama takmičenja moraju se utvrditi sve obaveze organizatora, kao što su: uređenje i dekoracija dvorane, obezbjedjenje redarske službe i potrebnog broja pripadnika organa Centra bezbjednosti, staranje o redu u dvorani, osiguranje bezbjednosti gostiju i svih službenih lica, obezbjedjenje zapisnika i mjernih uređaja, i dr. što je potrebno za normalno odvijanje takmičenja.

Obaveze iz prethodnog stava mogu se za pojedina takmičenja utvrditi i Uputstvom o organizaciji utakmica, koje je sastavni dio Propozicija takmičenja, i donosi se u roku u kojem se donose i Propozicije.

XII. TROŠKOVI TAKMIČENJA

Član 39.

Propozicijama takmičenja moraju se utvrditi svi troškovi takmičenja i ko snosi te troškove.

Član 40.

U ligaškom sistemu takmičenja svi troškovi njegovog sprovođenja i rada organa za njegovo sprovođenje su zajednički troškovi svih učesnika i oni ih snose podjednako, a troškove pojedinih utakmica u ligama snose samostalno domaćini i gosti, i to svako svoje troškove, osim ako pojedinim odredbama Propozicija odgovarajućeg takmičenja nije drugačije predviđeno.

Član 41.

U turnirskom sistemu takmičenja, u načelu, domaćin snosi troškove tehničke organizacije turnira, a gostujuće ekipe svaka posebno svoje troškove, što se bliže reguliše Propozicijama odgovarajućeg takmičenja.

Član 42.

Ukoliko jedan klub ne izvrši uplatu zajedničkih troškova učešća u takmičenju (članarina, kotizacija) i ako se utvrdi da nije u mogućnosti ili da ne želi da ih plati, bit će isključen iz takmičenja i u narednoj takmičarskoj sezoni automatski prelazi u niži stepen takmičenja.

Član 43.

Troškove svih službenih lica (putni troškovi, dnevnice, takse) isplaćuje domaćin ili organizator takmičenja po troškovniku određenog stepena takmičenja. Odluku o načinu isplate troškova službenih lica donosi Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore, u roku u kojem donosi i Propozicije takmičenja na koje se troškovi odnose.

Troškovnik službenih lica za određeni stepen takmičenja je sastavni dio odgovarajućih Propozicija takmičenja koje se donose u skladu sa čl. 21. ovog Pravilnika.

XIII. SUDIJE U TAKMIČENJU

Član 44.

Za sva takmičenja navedena u čl. 8. ovog Pravilnika, utvrđuju se liste sudija.

Član 45.

Za sve stepene takmičenja liste sudija utvrđuje UO Zajednice rukometnih sudija, Rukometnog saveza Crne Gore, a verifikuje Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 46.

Na listi sudija određenog stepena takmičenja može biti uvršćeno najmanje onoliko sudijskih parova koliko klubova učestvuje u tom stepenu takmičenja.

Jedan sudija, odnosno sudijski par, može u toku jedne takmičarske sezone biti na listama za najviše dva stepena redovnog ligaškog takmičenja.

Član 47.

Sudije koje napune određene godine života, odnosno 50 godina života, više ne mogu biti na listi određenog stepena takmičenja. Status sudija koje se nalaze na međunarodnim listama reguliše se u skladu sa pravilima IHF i EHF.

Status sudije reguliše se Kriterijumima za formiranje liste sudija, kontrolora i delegata ZRS.

Član 48.

Kod utvrđivanja liste sudija određenog stepena takmičenja mora se obavezno obezbijediti promijenljivost sudija, što će se regulisati Kriterijumima za formiranje liste sudija kontrolora i delegata ZRS.

Član 49.

Mogućnost izuzeća određenog sudijskog para reguliše se odgovarajućim Propozicijama takmičenja, ili drugim aktom koji donosi Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 50.

Delegiranje sudija za određene utakmice vrši Komesar za sudije odgovarajućeg stepena takmičenja, ili se reguliše odredjenim Propozicijama stepena takmičenja.

Član 51.

Ukoliko na utakmicu ne dodđe jedan od delegiranih sudija, utakmicu će sam voditi drugi delegirani sudija. Ukoliko na utakmicu ne dođe ni jedan od delegiranih sudija, utakmicu će voditi sudije sa utvrdjene liste ako se nalaze u dvorani, a koje će sudije boditi utakmicu odlučuje se dogovorom klubova.

Ukoliko na utakmicu ne dođeni jedan od delegiranih sudija, a u dvorani nema sudija sa utvrdjene liste, kontrolor ili delegat je obavezan da preduzme sve odgovarajuće mjere da se utakmica odigra kasnije, istog dana ili sutradan i da za novi termin obezbijedi dolazak delegiranih sudija ili drugih sudija sa utvrdjene liste.

XIV. KONTROLORI I DELEGATI U TAKMIČENJU

Član 52.

Za takmičenja navedena u čl. 8. ovog Pravilnika, utvrđuje se lista kontrolora - delegata.

Član 53.

Za sve stepene takmičenja liste kontrolora ili delegata utvrđuje UO Zajednice rukometnih sudija, Rukometnog saveza Crne Gore, a verifikuje Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore.

Kod utvrđivanja liste kontrolora i delegata za KUP takmičenja, Zajednica rukometnih sudija Rukometnog saveza Crne Gore saraduje sa Komisijom za takmičenje Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 54.

Lista kontrolora i delegata određenog stepena takmičenja je jedinstvena i na nju se može uvrstiti najmanje onoliko kontrolora i delegata, koliko klubova učestvuje u tom stepenu takmičenja.

Jedan kontrolor ili delegat može u toku jedne takmičarske sezone biti na listama za najviše dva stepena redovnog ligaškog takmičenja.

Član 55.

Kontrolori i delegati koji napune određene godine života, odnosno 65 godina života, više ne mogu biti na listi određenog stepena takmičenja. Status kontrolora i delegata koji se nalaze ili su se nalazili na međunarodnim listama regulišu se u skladu sa pravilima IHF i EHF.

Status kontrolora i delegata reguliše se sa kriterijumima za formiranje liste sudija, kontrolora i delegata ZRS.

Član 56.

Kod utvrđivanja liste kontrolora i delegata određenog stepena takmičenja mora se obavezno obezbijediti promijenljivost kontrolora i delegata, što će se regulisati kriterijumima za formiranje liste sudija kontrolora i delegata ZRS.

Član 57.

Mogućnost izuzeća određenog kontrolora ili delegata reguliše se odgovarajućim Propozicijama takmičenja, ili drugim opštim aktom koji donosi Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 58.

Delegiranje kontrolora i delegata za određene utakmice vrši Komesar za suđenje odgovarajućeg stepena takmičenja, ili se reguliše određenim Propozicijama stepena takmičenja.

Član 59.

Kontrolor i delegat na utakmici je predstavnik organa koji sprovodi takmičenje i ima dužnost da vrši kompletan nadzor nad organizacijom utakmice, u skladu sa ovim Pravilnikom, Propozicijama takmičenja, Pravilima rukometne igre, kao i drugim opštim aktima Rukometnog saveza Crne Gore.

Uputstvo o vršenju dužnosti kontrolora i delegata donosi se kao sastavni dio Propozicija odgovarajućeg takmičenja, u roku u kojem se donose i Propozicije.

Član 60.

Kontrolor, osim dužnosti delegata, vrši i kontrolu suđenja u pogledu primjene Pravila rukometne igre, i ocjenjuje suđenje u skladu sa odgovarajućim uputstvom.

Član 61.

Ukoliko na utakmicu ne dođe delegirani kontrolor ili delegat, tu dužnost obaviti će kontrolor ili delegat sa utvrđene liste ako se nalazi u dvorani ili na terenu i to po dogovoru klubova.

Ukoliko u dvorani ili na terenu nema kontrolora ili delegata sa utvrđene liste ili nema dogovora klubova, tu dužnost preuzima prvoimenovani sudija.

XV. ŽALBE I DISCIPLINSKI PREKRŠAJI U TAKMIČENJU

Član 62.

Na odigranu utakmicu svaki klub ima pravo žalbe. Žalba se najavljuje prije potpisivanja zapisnika, a najkasnije od 30 (trideset) minuta po završetku utakmice.

Žalba na uslove igranja u dvorani ili na terenu i druge uslove za igru, obavezno mora biti najavljena prije utakmice.

Najavljena žalba automatski povlači uplatu prvog dijela takse, čija se visina i način uplate utvrđuju Propozicijama takmičenja.

Obrazloženje žalbe dostavlja se u roku od 48 (četrdesetosam) časova po odigranoj utakmici, a u istom roku uplaćuje se i drugi dio takse, ako je tako propisano Propozicijama takmičenja.

Član 63.

Prvostepeni organ za sprovođenje takmičenja, Direktor liga, ili Takmičarska komisija, ili kako je regulisano odredjenim Propozicijama stepena takmičenja, u svim stepenima takmičenja rješava po žalbama u prvom stepenu, a odluku obavezno dostavlja u roku od 15 (petnajest) dana od dana prijema obrazloženja žalbe, s tim što ovaj rok u izuzetnim slučajevima može biti produžen.

Član 64.

Drugostepeni organ za sprovođenje takmičenja u svim stepenima redovnih ligaških takmičenja je Administrativno-disciplinska komisija Upravnog odbora Rukometnog saveza Crne Gore. Ovaj organ rješava po žalbama u drugom stepenu, a odluku obavezno donosi u roku od 15 (petnajest) dana od dana prijema žalbe na prvostepenu odluku, s tim što ovaj rok u izuzetnim slučajevima može biti produžen.

Član 65.

Rješavajući po žalbama drugostepeni organ može:

- žalbu odbaciti kao neblagovremenu ili nedozvoljenu,
- žalbu odbiti i prvostepenu odluku potvrditi,
- žalbu uvažiti i prvostepenu odluku ukinuti, a predmet vratiti prvostepenom organu na ponovno odlučivanje i
- žalbu uvažiti i prvostepenu odluku preinačiti.

Član 66.

Žalba na prvostepenu odluku dostavlja se drugostepenom organu u roku od 8 (osam) dana od dana prijema prvostepene odluke.

Ukoliko se na odluku prvostepenog organa žali klub koji se žalio i u prvom stepenu, isti se oslobadja plaćanja nove takse, a ukoliko se na tu odluku žali druga strana, taj podnosilac žalbe je obavezan da uplati taksu propisanu Propozicijama takmičenja.

Član 67.

U razigravanju, kupu i sličnim situacijama kada se takmičenja sprovode turnirskim putem, odnosno kada termini odigravanja narednih utakmica to zahtjevaju, svi rokovi za podnošenje žalbe i donošenje prvostepenih i drugostepenih odluka skraćuju se u skladu sa terminima igranja narednih utakmica i to se posebno reguliše Propozicijama takmičenja.

Član 68.

Utakmica će biti registrovana službenim rezultatom 10:0 u korist protivničke ekipe u sledećim slučajevima:

- ukoliko ekipa iz neopravdanih razloga nije nastupila na utakmici,
- ukoliko je ekipa kažnjena zabranom nastupa ili suspenzijom izrečenom od nadležnog organa Rukometne organizacije,
- ukoliko ekipa odbije da odigra utakmicu,
- ukoliko ekipa napusti teren i odbije da nastavi već započetu utakmicu,
- ukoliko ekipa nastupi sa igračem ili trenerom koji nije imao pravo da nastupi, bez obzira po kojoj osnovi nije imao to pravo,
- ukoliko ekipa nastupi sa igračem ili trenerom koji se nalazi pod kaznom ili suspenzijom,
- ukoliko ekipa nastupi sa igračem koji nije imao uredan ljeakarski pregled i
- ukoliko krivicom ekipe dođe do trajnog prekida utakmice.

Izuzetno od odredbi prethodnog stava utakmica će biti registrovana postignutim rezultatom, ili rezultatom koji je bio u trenutku prekida, ukoliko je on povoljniji za ekipu u čiju bi korist bila izvršena registracija službenim rezultatom.

U slučajevima iz st. 1. ovog člana, nadležni provostepeni organ za sprovođenje takmičenja pokrenut će i disciplinski postupak shodno odredbama Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti Rukometnog saveza Crne Gore.

U slučajevima koji nijesu navedeni u st. 1. ovog člana odluku donosi nadležni organ za sprovođenje takmičenja.

Član 69.

Po podnijetoj žalbi utakmica neće biti registrovana postignutim rezultatom, i odredit će se igranje nove utakmice, u slučajevima:

- ukoliko su sudije učinile povredu Pravila igre koja su uticala na konačni ishod utakmice i
- utakmica se može ponoviti ukoliko se odigra u dvorani ili na terenu koji nije u skladu sa Propozicijama takmičenja.

Član 70.

Utakmica na koju nije uredno najavljena i podnijeta žalba, bit će registrovana postignutim rezultatom, osim u slučajevima predviđenim u čl. 69. ovog Pravilnika.

Član 71.

Za sve disciplinske prekršaje u vezi sa takmičenjem, postupak se vodi prema odredbama Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti Rukometnog saveza Crne Gore i Propozicijama odgovarajućeg takmičenja.

Član 72.

U svim stepenima takmičenja nadležni organi za vodjenjej disciplinskih postupaka su:

- prvostepeni disciplinski organ je prvostepeni organ za sprovođenje takmičenja (Direktor liga ili Tamičarska komisija), i Komesar za sudjenje (za prekršaje sudija, kontrolora i delegata)
- drugostepeni disciplinski organ je drugostepeni organ za sprovođenje takmičenja, odnosno Arbitražno-disciplinska komisija Upravnog odbora Rukometnog saveza Crne Gore i UO Zajednice rukometnih sudija (za prekršaje sudija, kontrolora i delegata)

Član 73.

Sve kazne izrečene klubovima, rukometnim radnicima klubova, igračima, trenerima, sudijama, kontrolorima i delegatima, u jednoj takmičarskoj sezoni, ukoliko nijesu izdržane, odnosno uplaćene, prenose se u narednu takmičarsku sezonu, bez obzira da li je klub promijenio stepen takmičenja ili je igrač, odnosno trener promijenio klub.

Član 74.

Sve drugostepene odluke po žalbama i disciplinskim prekršajima su konačne, a vanredni pravni lijek je Zahtjev za zaštitu Pravilnika ili Zahtjev za ponavljanje postupka.

Član 75.

Zahtjev za zaštitu Pravilnika može biti podnjet u roku od 15 (petnajest) dana od dana prijema drugostepene odluke, ili od dana kada je konačna odluka morala biti primljena prema odredbama čl. 65. ovog Pravilnika.

Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore može propisati taksu koja se plaća prilikom podnošenja Zahtjeva za zaštitu Pravilnika.

Zahtjev za zaštitu Pravilnika može biti podnjet u sledećim slučajevima:

- ukoliko prvostepeni ili drugostepeni organ prilikom rješavanja nije imao kvorum,
- ukoliko je prvostepeni ili drugostepeni organ bio sastavljen od lica koja nijesu njegovi članovi,
- ukoliko je kod donošenja prvostepene ili drugostepene odluke učestvovao član koji nije imao pravo odlučivanja i
- ukoliko je došlo do pogrešne primjene odredbi ovog Pravilnika, Propozicija takmičenja, ili drugih opštih akata Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 76.

Za sva redovna ligaška takmičenja prvog i drugog stepena, Kup takmičenja, i takmičenja mlađjih kategorija, nadležni organ za rješavanje po zahtjevima za zaštitu Pravilnika je Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore.

Zahtjev se podnosi preko organa koji je donio odluku u prvom stepenu, a ovaj je obavezan da ga u roku od 3 (tri) dana, sa cjelokupnom dokumentacijom dostavi nadležnom organu.

Član 77.

Nadležni organ može Zahtjev za zaštitu Pravilnika uvažiti i donijeti novu odluku ili ga odbaciti kao nedozvoljen ili neblagovremen ili ga odbiti kao neosnovan.

Član 78.

Zahtjev za ponavljanje postupka može biti podniet u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema drugostepene odluke, ili od dana kada je konačna odluka morala biti primljena prema odredbama čl. 65. ovog Pravilnika.

Zahtjev za ponavljanje postupka dostavlja se organu koji je donio prvostepenu odluku i on je nadležan za njegovo rješavanje.

Zahtjev za ponavljanje postupka može se podnijeti ukoliko se poslije donošenja prvostepene i drugostepene odluke došlo do novih dokaznih materijala koji su mogli biti od uticaja na donošenje odluke.

Član 79.

Nadležni organ može Zahtjev za ponavljanje postupka uvažiti i donijeti novu odluku ili ga odbaciti kao nedozvoljen ili neblagovremen ili ga odbiti kao neosnovan.

Član 80.

Zahtjev za zaštitu Pravilnika, odnosno Zahtjev za ponavljanje postupka, ne zadržava izvršenje pravosnažne odluke, izuzev u slučaju kad bi njeno izvršenje moglo prouzrokovati nenadoknadivu štetu.

U slučaju iz st. 1. ovog člana, odluku o neizvršenju pravosnažne odluke po hitnom postupku donosi Predsjednik Upravnog odbora Rukometnog saveza Crne Gore, a verifikaciju te odluke vrši Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore na prvoj narednoj sjednici.

XVI. ORGANIZACIJA I ODIGRAVANJE UTAKMICE

Član 81.

Organizaciju pojedine utakmice sprovodi klub domaćin i to u skladu sa odredbama Pravilnika i Propozicija takmičenja i on je obavezan da obezbijedi sve potrebne uslove za normalnu igru.

Član 82.

Utakmica će biti privremeno prekinuta u sledećim slučajevima:

- ukoliko usled više sile dođe do smanjenja vidljivosti tako da je dalje igranje nemoguće (nestanak struje i sl.); u tom slučaju utakmica će biti nastavljena kada se ta smetnja otkloni, a ako tu smetnju nije moguće otkloniti istog dana, utakmica će biti nastavljena sutradan,
- ukoliko usled više sile dođe do nagle promjene temperature (ili drugih vremenskih uslova) tako da je dalje igranje nemoguće; u tom slučaju utakmica će biti nastavljena kada te smetnje prestanu, a ako do prestanka tih smetnji ne dodje istog dana utakmica će biti nastavljena sutradan i
- ukoliko utakmica bude slabo organizovana i dodje do bacanja raznih predmeta na teren; u tom slučaju kontrolor ili delegat i sudije tražit će od organizatora da se uvede red ili da se isprazni gledalište ili dio gledališta, a utakmica će nakon toga biti nastavljena.

Ukoliko se zbog privremenog prekida u slučajevima navedenim u tač. 1. i 2., st. 1. ovog člana, utakmica ne može nastaviti ni sutradan, odnosno u slučaju iz tač. 3. st. 1. ovog člana u roku od 60 (šezdeset) minuta, utakmica će biti trajno prekinuta.

Član 83.

Utakmica će biti trajno prekinuta u sledećim slučajevima:

- ukoliko dodje do fizičkog napada od strane gledalaca, igrača ili službenih lica klubova na sudije i kontrolora ili delegata,
- ukoliko dodje do fizičkog napada gledalaca na igrače ili službena lica klubova, ili na sudije i delegata ili kontrolora,
- ukoliko dodje do fizičkog obračuna između igrača ili službenih lica klubova i zbog toga, po ocjeni sudija, nije moguće nastaviti utakmicu, i
- ukoliko dodje do slučaja za koji je Pravilima igre predviđen trajan prekid utakmice.

Odluku o trajnom prekidu utakmice donose sudije utakmice, uz konsultaciju sa kontrolorom ili delegatom utakmice.

Član 84.

Utakmica počinje u tačno zakazano vrijeme, koje se određuje prema časovniku kontrolora ili delegata.

Ukoliko jedna od ekipa ne stigne na utakmicu do vremena predviđenog za početak utakmice, na njen dolazak će se čekati 60 (šezdeset) minuta, s tim što kontrolor ili delegat ima pravo da to vrijeme produži ukoliko to dozvoljavaju uslovi korišćenja sportske dvorane za igranje utakmice.

Ukoliko je jedna od ekipa najavila zakašnjenje i po ocjeni kontrolora ili delegata za to ima opravdane razloge, kontrolor ili delegat je obavezan da ispita sve mogućnosti i da preduzme sve potrebne organizacione mjere kako bi se utakmica odigrala istoga dana ili sutradan.

XVII. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 85.

Autentično tumačenje ovog Pravilnika daje Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore, na osnovu podnijetog pisanog zahtjeva jednog ili više članova Rukometnog saveza Crne Gore.

Tumačenje se daje u pisanoj formi, u roku od 8 (osam) dana, od dana kada Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore zauzme stav po podnijetom zahtjevu.

Član 86.

Uputstva za primjenu ovog Pravilnika daje Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 87.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vse se na način i po postupku kako je i donešen.

Član 88.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu i primjenjuje se danom donošenja.

**UPRAVNI ODBOR
RUKOMETNOG SAVEZA CRNE GORE
P r e d s j e d n i k ,**

Miodrag Ivanović